

1714

Trons, canons i un estel *Thunder, Cannons and a Kite*

1714 / 2014

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia
i Coneixement

Autora:
Lorena Jiménez Torregrosa
Il·lustradora:
Anabel Castillo Maza

Assessorament:
Francesc Xavier Hernández, historiador i catedràtic
de Didàctica de les Ciències Socials a la Universitat de Barcelona

Comitè editorial:
Josep Maria Martorell, Iolanda Font de Rubinat, Olga Alay,
Salvador Maturana, Eloi Carbonell, Gemma Morales,
Maricel Saball, Carolina Perea.

Disseny i maquetació:
Anabel Castillo Maza

Correcció i traducció:
T&S, Traduccions i Tractament de la documentació, SL

© 2014 Lorena Jiménez Torregrosa, sobre el text
© 2014 Anabel Castillo Maza, sobre les il·lustracions
© 2014 Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Coneixement
Secretaria d'Universitats i Recerca
Direcció General de Recerca, sobre l'edició

Dipòsit Legal: B 9461-2014

Aquesta publicació està subjecta a una llicència de Reconeixement
– No Comercial – Sense Obra Derivada (by-nc-nd). Se'n permet la
reproducció, distribució i la comunicació pública sempre que se'n citi
el titular dels drets (Lorena Jiménez Torregrosa, sobre el text;
Anabel Castillo Maza, sobre les il·lustracions;
Generalitat de Catalunya, sobre l'edició).

No es permet un ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres
derivades. La llicència completa es pot consultar a:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/deed.ca>.

1714

Trons, canons i un estel *Thunder, Cannons and a Kite*

Autora:
Lorena Jiménez Torregrosa
Il·lustradora:
Anabel Castillo Maza

1714 / 2014

 Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Coneixement**

Un any abans...

–Què són aqueixos sorolls, mare? –va preguntar en Francesc.

–**Són los trons, fill!**

Aquells sons esfereïdors havien espantat en Francesc, que vivia amb el neguit que la guerra esclatés a la ciutat.

A year before...

'What is yon noise, Mother?' asked Francesc.

'That is thunder, son!'

The dreadful sounds had frightened Francesc, who lived in fear of war breaking out in the city.

300 anys després...

–Mare, aquests trons no em fan pas por, eh?!
–va cridar en Cesc.

–Gens ni mica? –va demanar-li la seva mare.

–**No, però tampoc m'agraden gaire. Saps què, mama? Avui la mestra ens ha explicat una cosa molt forta!**

–Quina cosa, fill?

–Una guerra! Una guerra que va passar fa molts i molts anys...

300 years later...

'Mum, I'm not scared of thunder, you know?!' shouted Cesc.

'Not even a little bit?' asked his mother.

'No, but I don't like it either. You'll never guess what they told us about in school today, Mum!'

'What's that, love?'

'A war! A war that happened years and years and years ago...'

–Bon dia! –va cridar el pare–. Som-hi, a esmorzar, que comença lo jorn!

En Francesc es va llevar tot d'una i es va vestir amb uns pantalons apedaçats i una camisa de botons. Va pensar: «Ahir el pare i l'oncle Pere parlaven de la guerra, avui preguntaré a en Miquel més coses sobre aqueixa guerra!».

–Va, que faràs tard al taller! –va insistir la mare.

–Ja baixo! –respongué en Francesc.

Va esmorzar un bocí de pa amb tomàquet, un tros de fuet i va enfilat camí cap al taller.

'Good day!' shouted Father. 'Come, let us break our fast, the day begins!'

Francesc jumped out of bed and put on his patched trousers and a button-up shirt. He thought: 'Yesterday Father and Uncle Pere were talking about war. Today I will ask Miquel more about this war!'

'Make haste, you will be late to the workshop!' urged his mother.

'I am coming!' answered Francesc.

For breakfast he ate a piece of bread spread with tomato and a piece of sausage and set off for the workshop.

–Tic-tac, tic-tac, tic-tac... Riiiiing! Riiiiing! –va sonar el despertador.

–Cesc, som-hi, que has d'anar a escola! –va dir la mare.

–Tinc molta son! Vull dormir més!

–Però si ahir em vas dir que avui, quan anessis a l'escola, demanaries a la Mercè que us expliqués més coses d'aquella guerra tan gran!
Vinga, lleva't ja!

«És veritat!», va pensar en Cesc. Així que es va llevar, va vestir-se a corre-cuita, va agafar l'entrepà de pa amb tomàquet i fuet per menjar-se'l a l'hora del pati i va marxar cap a l'escola.

'Tick-tock, tick-tock, tick-tock... Riiiiing! Riiiiing!' went the alarm clock.

'Cesc, come on, you've got to go to school!' said Mum.

'I'm tired! Five more minutes!'

'But yesterday you said that when you went to school today, you'd ask Miss Mercè to tell you more about that war! Come on, up you get!'

'That's right, I did!' thought Cesc. So he got up, quickly got dressed, grabbed his sandwich of bread spread with tomato and sausage to eat during break time and headed off to school.

Després de tombar uns quants carrers i vigilar que els carros de cavalls no l'atropellessin, en Francesc va arribar al taller. Els membres de la seva família eren menestrals, fusters, i ell havia d'aprendre l'ofici familiar. La societat on vivia el Francesc, la catalana, tenia una gran empena econòmica. El comerç era molt important en tota la Mediterrània i, gràcies als vaixells, es comercialitzaven productes a molts indrets del món, com, per exemple, al Japó, Cuba i la Gran Bretanya. Els oficis s'organitzaven en gremis, que eren agrupacions de persones que feien el mateix i tenien els tallers al mateix carrer.

Francesc went along a few streets, careful to avoid the horses and carts, and reached the workshop. His family were artisans, carpenters, and he was to learn the family trade. The Catalan society in which Francesc lived had great economic drive. Trade was very important throughout the Mediterranean, and, thanks to sailing ships, trade took place all over the world in places like Japan, Cuba and Great Britain. Trades were organised in guilds, groups of people who had the same trade and their shops in the same street.

Aquell dia, en Cesc no va seure al banc de la parada. Caminava amunt i avall i mirava, impacient, si venia l'autobús. **Quan el va veure arribar, hi va pujar d'un salt, va picar el bitllet i va anar a seure al final de tot.** Durant el recorregut, mentre mirava per la finestreta i escoltava música, va pensar en el que preguntaria a la Mercè.

*That day, Cesc didn't sit on the seat at the bus stop. He walked up and down impatiently, looking out for the bus. **When it came, he jumped on, marked his ticket and sat right at the back.** On the way, as he looked out of the window listening to music, he thought about what he would ask Miss Mercè.*

–Bon dia, Miquel! –va dir en Francesc mentre entrava al taller.

–Bon dia, Francesc! Com estàs? –va respondre en Miquel–. M’ajudes?

–I tant! –va afirmar el vailet–. El teu oncle és conseller, oi, Miquel? –va preguntar tímidament en Francesc.

–Sí! Serveix l’òrgan de govern de la ciutat, que és lo Consell de Cent. Per què m’ho preguntes, Francesc?

–T’ha dit si la guerra arribarà aviat, aquí?

‘Good day, Miquel!’ said Francesc as he entered the shop.

‘Good day, Francesc! How are you?’ answered Miquel. ‘Give me a hand, would you?’

‘Certainly!’ said the boy. ‘Your uncle is an alderman, isn’t he, Miquel?’ Francesc asked shyly.

‘Yes! He sits on the city council, the Council of the Hundred. Why do you ask, Francesc?’

‘Does he say the war will be here soon?’

–Cesc, gairebé arribes tard, avui! Què ha passat? –va dir la mestra.

–M’he despistat perquè estava pensant en una cosa que em neguiteja des d’ahir, Mercè!

–A veure... de quina cosa es tracta? –la Mercè es pensava que era una excusa d’en Cesc.

–Del tri-tri-tri...! –va dir, dubtós.

–Tricentenari –va fer la mestra.

‘Cesc, you were nearly late today! What happened?’ asked his teacher.

‘I got caught up thinking about something that’s been bothering me since yesterday, Miss!’

‘And what’s that?’ Miss Mercè thought Cesc was making up an excuse.

‘The ter-ter-ter...!’ he said, hesitantly.

‘Tercentenary,’ said the teacher.

–Sí que me n’ha comentat alguna cosa d’açò, Francesc...
–va dir amb veu espantada en Miquel–. Hi ha dos candidats enfrontats per les corones hispàniques.

–Què vol dir, açò?

–**Que hi ha dos homes que volen ser los successors de l’antic rei, que ja és mort.**

–Qui són aqueixos dos homes, Miquel?

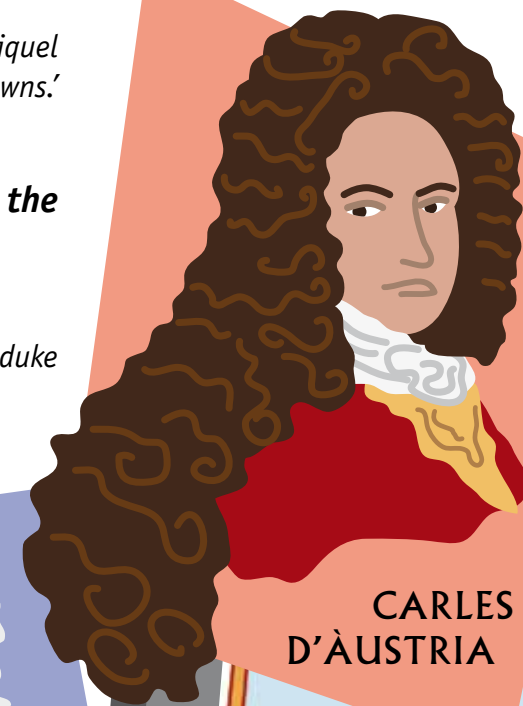
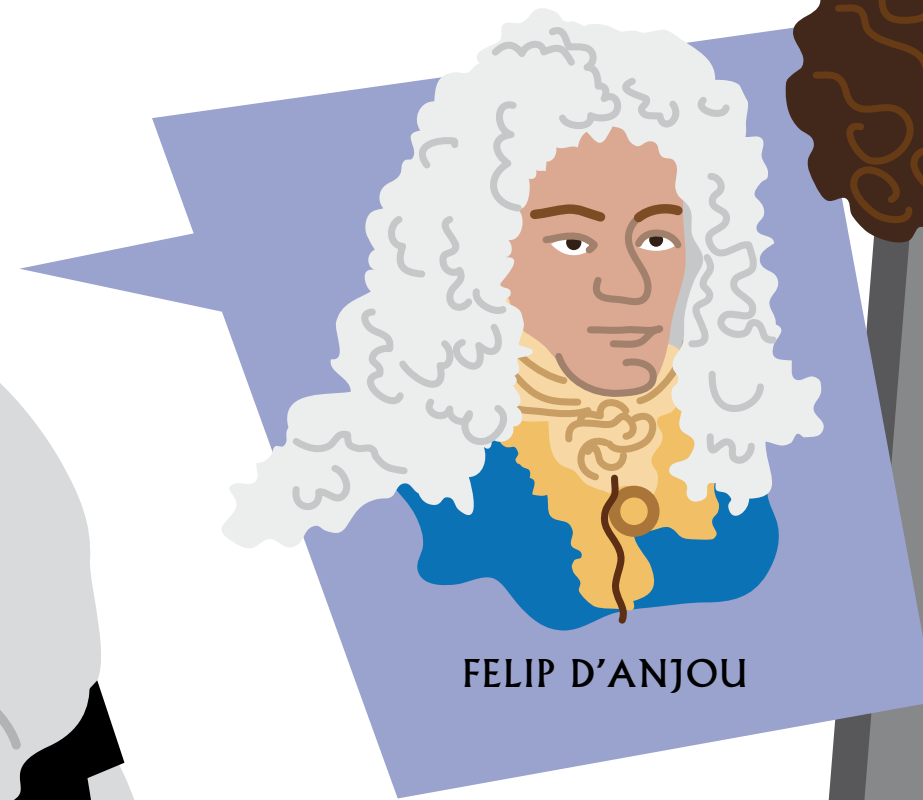
–Felip d’Anjou, nét del rei de França, i Carles d’Àustria, fill de l’emperador de l’imperi austríac.

‘Yes, he spoke to me on this matter, Francesc...’ said Miquel in a fearful tone. ‘Two sides are rivals for the Spanish crowns.’
‘What does that mean?’

‘That there are two men who want to succeed the old king, who is dead.’

‘And who be these men, Miquel?’

‘Philip of Anjou, grandson of the king of France, and Archduke Charles, son of the Austrian emperor.’

La Mercè va projectar un mapa on es veien pintats de color blau uns territoris, i de color vermell uns altres. Va explicar als nens i nenes que allò eren els dos bàndols que es van enfrontar a la guerra de Successió, la guerra més gran que hi havia hagut mai.

–Aquesta guerra va tenir una dimensió mundial i els diversos països es van posicionar en dos bàndols. **Els diversos territoris de la península Ibèrica també es van posicionar, fixeuvos-hi! A Catalunya, les Constitucions estaven en joc...**

Miss Mercè showed them a slide of a map with some countries in blue and others in red. She explained to the class that they were the two sides in the War of Spanish Succession, the greatest war ever fought.

*‘This war was like a world war, with many countries on either side. **The different parts of the Iberian Peninsula also took sides. Look! In Catalonia, the constitutions were at stake...***

–I nosaltres estem a favor de Carles d'Àustria, oi? –va preguntar en Francesc.

–Sí, perquè és lo que se compromet a respectar les Constitucions catalanes –va argumentar en Miquel.

–I Felip d'Anjou?

–Vol un model absolutista. Açò vol dir que no hi hauria cap institució política, que manaria ell tot sol i podria fer lo que volgués –va explicar, preocupat, en Miquel.

'And we are with Archduke Charles, are we not?' asked Francesc.

'Yes, because he promises to respect the Catalan constitutions,' explained Miquel.

'And Philip of Anjou?'

'He wants an absolutist model. That means that there would be no political institution; he would rule by himself and do what he wanted.' Miquel was worried.

–Mercè, què eren les Constitucions catalanes? –va preguntar en Mamadou.

–Eren les lleis dels catalans. També es coneixien amb el nom de *llibertats* i regulaven la societat catalana. **Eren unes lleis molt avançades, de les més avançades del món!** –va explicar la mestra.

–Què vol dir, que eren avançades? –va preguntar la Queralt.

–Doncs que permetien que els ciutadans catalans poguessin desenvolupar la seva economia i participar en la vida política del Principat de Catalunya mitjançant les Corts, que era una mena de Parlament –va argumentar la Mercè.

'Miss, what were the Catalan constitutions?' asked Mamadou.

*'They were Catalan laws. They were also known as freedoms and they regulated Catalan society. **They were very advanced laws, some of the most advanced in the world!**' the teacher explained.*

'What does advanced mean?' asked Queralt.

'Well it means that they allowed Catalan citizens to develop their economy and take part in the politics of Catalonia in the Assembly, a sort of Parliament,' Miss Mercè explained.

Després d'aquella jornada, en Francesc havia quedat amb els seus amics, en Martí i l'Anna, per jugar al joc de pilota, que consistia a llançar-se una pilota d'un extrem a l'altre. **Ben aviat, però, van deixar de jugar-hi i van encetar una conversa llarga sobre la guerra.**

–S'acosta a Barcelona aqueixa guerra, Francesc? –va preguntar en Martí, encuriosit.

–Sí, nois. I en Miquel, lo noi que m'ensenya l'ofici, m'ha dit que los dos bàndols són diferents i que si guanya Felip d'Anjou ens trauran les nostres *llibertats* –va explicar en Francesc.

–Mon pare m'ha explicat que fa dos anys va haver-hi una gran batalla als Prats de Rei, i això està molt a prop, nois –va comentar l'Anna,angoixada.

*Francesc had arranged to meet his friends, Martí and Anna, after work to play ball, which consisted of hitting a ball up and down. **But they soon stopped playing and started talking about the war.***

'Will it come to Barcelona, Francesc?' asked Martí, intrigued.

'Ay, it will. Miquel, who is teaching me my trade, says the two sides are different and if Philip of Anjou wins he will take away our freedoms,' explained Francesc.

'My father told me that two years ago there was a great battle at Prats de Rei, and that is close by, boys,' said Anna anxiously.

Quan van sortir de l'escola, els nens i les nenes van començar a jugar a futbol. Mentre ho feien, anaven parlant del que havia dit la mestra a classe.

–Això del Tricentenari és interessant, oi? –va dir en Cesc.

–Sí, està bé això de saber què va passar fa molts anys –va opinar la Sara.

After school, the children started a game of football. As they played, they talked about what the teacher had told them.

'This Tercentenary thing is interesting,' said Cesc.

'Yeah, it's good to learn about what happened all those years ago,' agreed Sara.

–Pare, mare, en Miquel diu que la guerra s’acosta a Barcelona –va dir en Francesc, i just en aquell instant la Maria es va posar a plorar.

–Ja hi vaig jo –va dir el pare adreçant-se a la mare.

–**Sembla que sí, fill meu, que la guerra s’acosta, i nosaltres servirem la ciutat.** A més, tenim onze baluards, les fortificacions, que ens protegiran de qualsevol atac enemic –va explicar la mare.

‘Father, Mother, Miquel says the war is nearing Barcelona,’ said Francesc, and Maria burst into tears.

‘I will go,’ said Father to his wife.

***‘It would appear so, son. The war draws nigh and we will serve the city.** Also, we have eleven bastions, fortifications, that will protect us from any enemy attack,’ explained his mother.*

–I com que el 2014 farà tres-cents anys que es va acabar la guerra de Successió a Catalunya, celebrarem el Tricentenari i en farem un projecte, què us sembla la idea? –va anunciar la Mercè.

–Un projecte? Com el farem? –va preguntar la Sara.

–Haurem de seguir un mètode –va explicar la mestra.

–Què és un mètode? –va demanar en Cesc.

–Un mètode és una manera ordenada d’arribar a un resultat, Cesc! –va dir la mestra.

–Però, Mercè, de quin mètode parles? –va demanar l’Helena.

–Del mètode dels historiadors, que són els científics que estudien el passat –va aclarir la Mercè–. Primer pensarem què volem saber, després buscarem fonts històriques i documents que ens en parlin i, finalment, en traurem conclusions.

‘And as in 2014 it will be three hundred years since the War of Succession ended in Catalonia, we’ll celebrate the Tercentenary and do a project. What do you think of that?’ announced Miss Mercè.

‘A project? How will we do that, Miss?’ asked Sara.

‘We’ll have to follow a method,’ the teacher explained.

‘What’s a method?’ asked Cesc.

‘A method is an organised way of obtaining a result, Cesc!’ said the teacher.

‘But Miss, what method do you mean?’ asked Helena.

‘The historians’ method. Historians are scientists who study the past,’ explained Miss Mercè. ‘First, we decide what we want to know, then we look for historical sources and documents that talk about it and, then, we draw our conclusions.’

–S’acosta l’exèrcit enemic per assetjar la ciutat. He d’anar als baluards, miraré de tornar aviat! –va sentir en Francesc des del llit.

–No t’acomiaades dels teus fills? –va preguntar la mare al pare, que anava uniformat.

–No els vull despertar. I lo meu germà, en Pere, ja m’espera fora.

‘The enemy draws nigh to lay siege to the city. I must go to the bastions. I will try to return soon!’ Francesc heard, as he lay in bed.

‘Will you not say farewell to your children?’ Mother asked Father, who now wore a uniform.

‘I do not wish to wake them. And my brother, Pere, awaits me outside.’

–Mercè, no ho acabo d’entendre: quina diferència hi ha entre guerra i setge? –la Sara es feia un embolic.

–És molt senzill. **La guerra va durar un període de temps molt llarg, des del 1701 fins al 1715, i va tenir lloc a molts territoris. En canvi, un setge és l’atac que fa un exèrcit a una ciutat emmurallada i la batalla que se’n deriva.** El setge de Barcelona va començar el juliol del 1713 i es va acabar el setembre del 1714, va durar més d’un any. Però durant la guerra hi va haver altres setges a ciutats de Catalunya, com el setge de Lleida, el de Girona i el de Tortosa.

‘Miss, I don’t understand: what’s the difference between a war and a siege?’ Sara was confused.

‘It’s easy. The war lasted a very long time, from 1701 until 1715, and was fought in many places. But a siege is an attack an army makes on a walled city and the ensuing battle. The siege of Barcelona began in July 1713 and ended in September 1714; it lasted over a year. But there were other sieges of other cities in Catalonia, too, during the war: Lleida, Girona and Tortosa.’

La vida a la ciutat havia quedat totalment alterada pel setge. **Ja feia temps que els intercanvis comercials s'havien aturat i que la ciutat de Barcelona i la resta del Principat patien les grans conseqüències de la guerra.**

–Mare, lo pare tornarà aviat? –va preguntar en Francesc, que ja feia dies que no podia anar al taller a causa del setge de la ciutat.

–Sí, fill meu. Avui li tocava guàrdia –va explicar la mare mentre alletava la Maria, que s'havia despertat pel soroll que venia de fora.

*The siege had completely changed life in the city. **Trade had ceased long ago and the city of Barcelona and the rest of Catalonia were suffering the consequences of the war.***

'Mother, will Father be home soon?' asked Francesc, who had not been to the workshop for days because of the siege.

'Ay, son of mine. He was on watch today,' Mother explained while she nursed Maria, who had been woken up by the noise outside.

Cavalleria

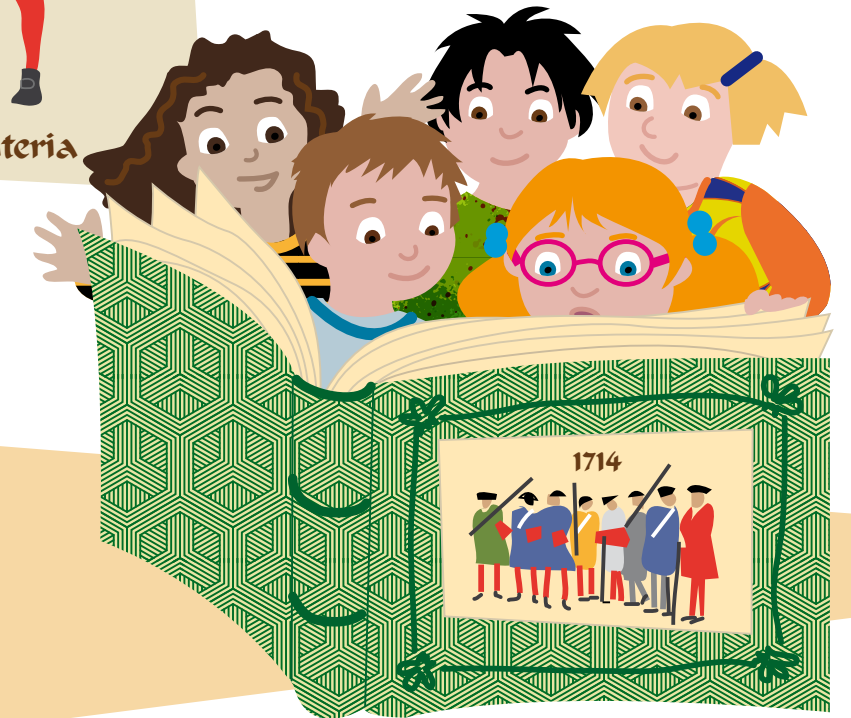
Antoni de Villarroel

Infanteria

Artilleria

–Mercè, volem saber com era l'exèrcit! –va dir la Sara.

–Molt bé, nois, doncs ara ho descobrirem. Us he portat llibres sobre el 1714 i també ho podem buscar per internet. Si comparem totes dues fonts, tindrem informació contrastada; això vol dir que és més fiable –va explicar la mestra mentre obria un llibre.

–Mireu: aquest és l'exèrcit català, comandat per un senyor que es deia Antoni de Villarroel. Hi havia tropes d'infanteria, cavalleria, fusellers de muntanya, artillers i enginyers. Fixeu-vos quins vestits que duien! No trobeu que devia ser molt difícil lluitar vestit d'aquesta manera? –va anar explicant la mestra mentre els ensenyava dibuixos dels soldats–. I també hi havia milícies...

'Miss Mercè, tell us about the army!' said Sara.

'OK, children, let's find out. I've brought some books about 1714 and we can look on the Internet, too. If we compare the two sources, we'll have contrasted information; that means it's more reliable,' explained the teacher, opening a book.

'Look: this is the Catalan army, under the command of a man called Antoni de Villarroel. There were infantry, cavalry, mountain fusiliers, artillery and engineers. Look at their clothes! Imagine how difficult it must have been fighting in those clothes,' said the teacher as she showed pictures of the soldiers. *'There were militias too...'*

El pare d'en Francesc formava part de la milícia gremial que es deia la Coronela, i es tractava de ciutadans que, sense ser soldats d'ofici, agafaven les armes per tal de defensar la ciutat. Els diferents gremis s'organitzaven en companyies i batallons. Tothom tenia molt clar que calia defensar la ciutat al preu que fos, perquè això volia dir defensar la llibertat i les Constitucions. El pare d'en Francesc pertanyia a la segona companyia del sisè batalló, que era la dels fusters, i en Miquel, el seu mestre, també hi participava. A més, hi havia la vuitena companyia del primer batalló, que era la dels estudiants de lleis, i la sisena companyia del sisè batalló, format pels taverners, els venedors de teles...

Francesc's father was a member of the guild's militia, called the Coronela. They were men who, although not trained soldiers, had taken up arms to defend the city. The various guilds were organised in companies and battalions. Everyone knew very well that they had to defend the city whatever it took, because that meant defending their freedom and the constitutions. Francesc's father was in the second company, sixth battalion, the carpenters' battalion, and Miquel, his master, was a member too. There was also the eighth company, first battalion, made up of students of the law, and the sixth company, sixth battalion, who were innkeepers, mercers...

En Cesc no acabava d'entendre per què la gent lluitava amb tanta il·lusió. «Anar a la batalla fa por i és perillós», va pensar.

–Mercè, com és que anaven a lluitar sense por? –va preguntar finalment.

–Sí que en tenien, de por, Cesc. Però havien assumit que si ells no defensaven el seu poble, caurien sota un govern que anul·laria les seves lleis. Si volien continuar vivint com fins aleshores, amb les seves lleis, oficis i costums, havien de lluitar fins al final.

–Això vol dir que eren molt valents! –va dir la Sara.

Cesc didn't quite understand why people were so excited about fighting. 'Going to war is scary and dangerous,' he thought.

'Miss, how come they weren't scared to fight?' he asked finally.

'They were scared, Cesc. But they knew that if they didn't defend their home, they'd fall under a government that would cancel their laws. If they wanted to carry on living as before, with their laws, trades and customs, they'd have to fight to the end.'

'That means they were very brave!' said Sara.

11 de setembre de 1714

Eren dos quarts de cinc de la matinada. En Francesc i la seva família es van despertar amb el soroll de l'artilleria i **les campanes de la catedral (la Tomasa, l'Honorata...)** i **totes les altres campanes de la ciutat, que repicaven tocant a sometent**, és a dir, perquè tothom anés a defensar la ciutat. L'atac es va allargar fins a les tres de la tarda. Va ser una batalla molt violenta, hi van morir 14.200 soldats de l'exèrcit atacant i 6.800 catalans entre soldats, ciutadans que van voler lluitar i, fins i tot, aquells que no ho van poder fer. La ciutat va quedar devastada i l'única resistència austriacista que quedava era Cardona. Ja no hi havia cap possibilitat de vèncer.

11 September 1714

It was half past four in the morning. Francesc and his family awoke with the noise of artillery fire and **the cathedral bells (Tomasa, Honorata...)** and **all the bells in the city, which pealed the alarm**, calling everyone to defend the city. The attack lasted until three o'clock in the afternoon. It was a very bloody battle: 14,200 soldiers in the attacking army and 6,800 defending Catalans—soldiers, armed citizens and even those who were unable to fight—died that day. The city was devastated and the only pro-Austrian resistance left was in Cardona. There was no hope of victory.

–Mira què he trobat, Mercè! –va cridar la Sara–. Aquest llibre explica molt bé el setge de Barcelona i té il·lustracions on podem veure com eren els baluards.

–Sí, les fortificacions eren realment una gran obra d'enginyeria. Van ser molt útils a l'hora d'organitzar l'estratègia de defensa durant tota la guerra de Successió i el 1714 en el setge de Barcelona.

–Però, Mercè, què ens va passar, als catalans, quan vam perdre la guerra? –va preguntar en Mamadou, que feia estona que pensava en la duresa del setge.

–Quan Felip d'Anjou es va proclamar rei sota el nom de Felip V de Borbó, va anul·lar les Constitucions catalanes.

'Look what I've found, Miss!' shouted Sara. 'This book tells you all about the siege of Barcelona, and it's got pictures of what the bastions looked like.'

'Yes, those fortifications were a real feat of engineering. They were the key to organisation and defense strategy throughout the whole of the War of Spanish Succession and in 1714 during the siege of Barcelona.'

'But, Miss, what happened to us, to the Catalans, after we lost the war?' asked Mamadou, who had been thinking about the gruelling siege for some time.

'When Philip of Anjou was proclaimed king with the name Philip V of Bourbon, he cancelled the Catalan constitutions.'

Dos anys després...

–Ja has agafat totes les teves coses, fill? Pensa que mai més no podrem tornar a casa, perquè ens l’enderrocaran!
–va demanar la mare a en Francesc.

–Sí, mare –va respondre l’infant, que plorava.

El nou rei, Felip V, havia ordenat enderrocar tot el barri de la Ribera, on vivia en Francesc, per construir-hi la Ciutadella, una fortificació militar que vigilava els barcelonins. En Francesc i la seva família van haver d’anar-se’n de casa seva, desplaçar-se i mirar de trobar un nou lloc on viure.

Two years later...

*‘Have you gathered all your belongings, son? We will never more return to this house, because they will knock it down!’
said Francesc’s mother.*

‘Yes, mother,’ said the boy, crying.

The new king, Philip V, had ordered that the entire neighbourhood of La Ribera, where Francesc lived, be knocked down to build the Citadel, a military fortification to watch over the citizens of Barcelona. Francesc and his family had to leave their home and find somewhere else to live.

–M’agrada molt fer sortides, Sara! –va comentar en Cesc.

–A mi m’agrada molt, també! Sobretot quan vaig a llocs on van passar coses importants.

Aquell divendres, en Cesc, la Sara i la resta de companys anaven d’excursió al parc de la Ciutadella de Barcelona.

–Aquí van construir-hi la Ciutadella, el símbol de repressió de la ciutat. Sabeu una cosa? –va preguntar la mestra.

–Què? –van respondre els nens i nenes.

–A la fortalesa de la Ciutadella hi havia dos canons que apuntaven a la ciutat i amenaçaven els seus habitants. Eren de bronze. Sabeu d’on van treure el bronze?

‘I really like school trips, Sara!’ said Cesc.

‘Me too! Especially when I go to places where important things have happened.’

That Friday, Cesc, Sara and their classmates were going to Ciutadella Park in Barcelona.

‘This is where they built the Citadel, the symbol of the repression of the city. Do you know what?’ asked the teacher.

‘What?’ said the children.

‘The Citadel had two cannons pointed at the city that threatened the people. They were made of bronze. Do you know where they got the bronze from?’

–Quantes coses més haurem d’aguantar! –va dir enfadat el pare d’en Francesc–. La guerra m’ha pres lo Pere, mon germà. No nos deixen viure en pau. No només han fos les campanes de la ciutat per construir los canons que nos apunten des de la Ciutadella, han cremat tots los llibres on hi havia les nostres lleis, les Constitucions!

–Què passarà amb la fusteria? –va demanar la mare, preocupada.

–Doncs no ho sé, diuen que volen fer un cadastre i ja veurem lo que nos faran pagar de nous impostos per mantenir la Cort del rei.

–Pare, què és lo cadastre? –va preguntar en Francesc, amoïnat.

–És un registre que fa l’Estat per saber totes les coses que tenen les famílies, les propietats.

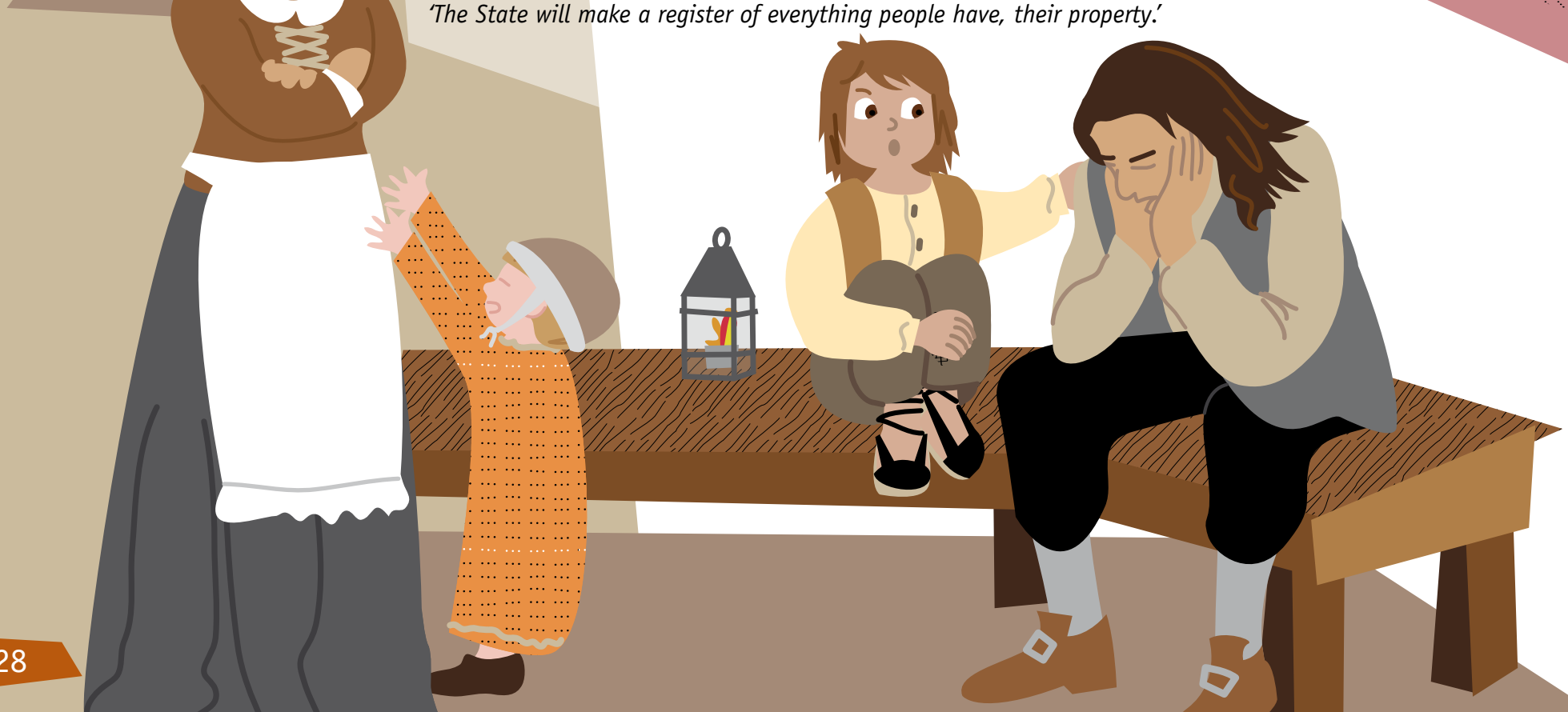
‘How much more must we suffer!’ said Francesc’s father angrily. ‘The war has taken Pere, my brother. Why can’t they leave us in peace! Not only did they melt the city bells to make the cannons that now point at us from the Citadel, but they burnt the books that contained our laws, the constitutions!’

‘What will happen to the shop?’ asked Mother, worried.

‘I do not know. They say they want to do a property survey, and they will make us pay new taxes to maintain the king and his court.’

‘Father, what is a survey?’ asked Francesc, concerned.

‘The State will make a register of everything people have, their property.’

–Mireu! Hi ha moltes banderes de Catalunya als balcons! –va exclamar en Cesc.

–Sí, la gent estima aquest país, per això penja les banderes al balcó! –va explicar la Sara.

–Aquests carrers formen part de la nostra història, és emocionant, oi? –va insistir el nen.

–Moltíssim! –va respondre la mestra–. Per això penso que és important que recordem la nostra història i cuidem el nostre patrimoni, per saber d’on venim.

–Una flama! Què és, aquesta flama? –va preguntar la Queralt.

–És una flama que no s’apaga mai i es manté sempre encesa en memòria dels catalans que van donar la vida per defensar Catalunya. Aquesta plaça és el Fossar de les Moreres.

‘Look! There are lots of Catalan flags on the balconies!’ exclaimed Cesc.

‘Yeah, people love this country, that’s why they hang flags on their balconies!’ explained Sara.

‘These streets are part of our history. Isn’t it exciting?’ the boy insisted.

‘Very!’ said the teacher. ‘That’s why it’s important to remember our history and care for our heritage, to know where we come from.’

‘A flame! What’s that flame for?’ asked Queralt.

‘It’s a flame that never goes out; it’s kept lit all the time in memory of the Catalans who gave their lives to defend Catalonia. This square is called the Fossar de les Moreres.’

[...]

–Se diuen decrets de Nova Planta, Francesc –va explicar en Miquel–, i són les lleis que ha implantat lo nou rei, Felip V, a tota la monarquia hispànica.

–És cert que ja no podem parlar català al carrer? –va preguntar en Francesc.

–**Ara només podem parlar en català a casa o entre nosaltres** –va comentar en Miquel–. L'idioma oficial és lo castellà i cal adreçar-se a totes les institucions polítiques amb la llengua oficial.

–Per què nos prohibeixen parlar en la nostra llengua? –va preguntar entristit en Francesc.

[...]

'They are called Nova Planta decrees, Francesc,' explained Miquel, 'and they are laws passed by the new king, Philip V, throughout the Spanish monarchy.'

'Is it true that we can no longer speak Catalan?' asked Francesc.

'Now we can only speak Catalan at home or amongst ourselves,' said Miquel. 'The official language is Spanish and we must address all political institutions in the official language.'

'Why must they forbid to us to speak our language?' Francesc asked sadly.

Mentre tornaven a casa, en Cesc i la Sara parlaven sobre el que havien descobert.

–Sara, t'imagines que ens passés el mateix?

–És impossible!

On the way home, Cesc and Sara talked about what they had learnt.

'Sara, imagine if that happened to us?'

'That's impossible!'

-Pare, què fas!?! Per què m'agafes l'estel? Què en vols fer?
-Llençar-lo, fill!
-Com? Per què? Me'l va regalar l'àvia!
-Perquè los han prohibit. No vull que t'inxampin amb un estel i te facin mal com a càstig.
-Han prohibit los estels? Per què?

*'Father, what are you doing!?! Why have you got my kite?
What do you want it for?'*
'Throw it away, son!'
'What? Why? It was a present from Grandmother!'
*'Because they are forbidden. If they catch you with it, they
will punish you and I don't want them to hurt you.'*
'Kites are forbidden? Why?'

-Sí, mare, de debò! Els nens no podien tenir estels perquè el rei que va guanyar es pensava que amb els estels es podien fer senyals als vaixells que venien pel mar i, així, crear una estratègia per fer-lo fora del poder! -va explicar en Cesc, orgullós d'haver-ho après.

-Sembla mentida fins a quin punt va arribar la repressió, oi, fill meu? **M'agrada molt que aprenguis coses! Només si coneixem el nostre passat podrem lluitar pel nostre futur.**

'It's true, Mum! The kids couldn't have kites because the king won and he thought they would use kites to signal to ships at sea and they would plot to take away his power!' explained Cesc, proud of what he had learnt.

*'It's incredible, isn't it son, just how much repression there was? **I'm glad you're learning so much! Only if we know our past can we fight for our future.***

Aquella tarda en Francesc va sortir a jugar amb en Martí i l'Anna.

–Martí, no podem fer volar estels mai més? –va preguntar en Francesc.

–Francesc, has de pensar que açò no durarà per sempre, les coses canviaran! –li va respondre l'Anna.

–Com? –va continuar demanant en Francesc.

–**Segur que en un futur no gaire llunyà lo nostre poble trobarà la manera d'aconseguir-ho** –va dir en Martí.

That afternoon Francesc went out to play with Martí and Anna.

'Martí, are we never to fly a kite again?' asked Francesc.

'Francesc, it will not always be so, things will change!' answered Anna.

'How?' Francesc wanted to know.

'The day is not far off when our people will find a way,' said Martí.

Per al Cesc, la Sara i la resta de companys i companyes, l'Onze de Setembre, la diada dels catalans i catalanes, tenia un sentit diferent perquè ara havien pogut conèixer què va passar, com va passar i per què. **I cada vegada que escolten coses sobre el 1714 o el Tricentenari senten que ells formen part de la història.**

*For Cesc, Sara and their classmates, the Eleventh of September, the Catalan National Day, meant something more because now they knew what had happened, how it had happened and why. **And every time they hear about 1714 or the Tercentenary, they feel part of that history.***

Potser no has pensat mai com vivien els nens i nenes fa tres-cents anys...
Creus que ells i tu sou gaire diferents?
T'imagines viure en una ciutat assetjada?
Coneixes com els fets del 1714 van canviar la història del nostre país?
Descobreix la història d'en Francesc i en Cesc, dos nens nascuts en dues èpoques molt diferents.
Véns?

*Maybe you have never thought about how children lived three hundred years ago...
Do you think you and they are very different?
Can you imagine living in a city under siege?
Do you know what happened in 1714 that changed the history of Catalonia?
Learn the story of Francesc and Cesc, two boys who were born in very different times.
Are you coming in?*

www.gencat.cat/recerca/1714

www.tricentenari.cat

1714 / 2014

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia
i Coneixement